

1. UVOD

Buka je haotični kompleks neprijatnih zvukova koji djeluju na organizam čovjeka preko čula sluha izazivajući auditivne i ekstraauditivne poremećaje. Po svom razvoju, čovječiji organizam nije prilagođen jakoj buci. On nije za nju biološki programiran. Evolucija, dakle nije predvidjela uslove u kojima živi čovjek današnjice.

Prema gledištu Svjetske zdravstvene organizacije, buka je, uz aerozagađenje i zagađenje vode, svrstana među tri najveća zagađivača čovjekove okoline. Još je krajem prošlog vijeka čuveni ljekar Robert Koh rekao: "Doći će dan kada će buka postati jedan od velikih neprijatelja. Tada ćemo se protiv nje boriti kao nekada protiv kuge i kolere." Prema nekom pesimističkom stavu buka je uz vibraciju pratilac civilizacije kome je nemoguće izbjeći, pa time i u patologiji medicine rada dolazi na vodeće mjesto.

U životnoj sredini buka je posljedica ogromnog broja zvučnih izvora. Ona buka, kojoj su svakodnevno izloženi stanovnici nekog naselja naziva se **komunalna buka**. Izvori komunalne buke mogu se svrstati u tri kategorije:

1. Buka saobraćaja (kopnenog, vazdušnog),
2. Buka industrije,
3. Buka koja nastaje djelatnošću samih stanovnika.

Nas u ovom radu posebno zanima buka koja nastaje na radnom mjestu, tj. **industrijska** ili **profesionalna buka**.

Sve zvučne pojave djeluju prvenstveno preko organa čula sluha, ali to ne znači da će i najteža dejstva biti na strukturama uva. Vrlo jaki zvuci nižih frekfencija bivaju primljeni preko cijelog tijela. Smatra se da mehanoreceptori karotidnog sinusa i luka aorte reaguju na deformacije zida ovih krvnih sudova nastale prenosom vrlo intenzivnog zvuka kroz organizam čovjeka.

Organske i psihičke reakcije organizma na buku zavise od individualne osjetljivosti na zvuk, od vremena ekspozicije, intenziteta i karaktera buke pri čemu veliku ulogu igraju i njen spektar, usmjerenost, vremenska stalnost ili promjenljivost, prisustvo vibracija i drugih faktora, zbog čega se reakcije na buku kreću od prolaznih simptoma do teških trajnih oštećenja.